

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Cobzac Elena, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gordilă Vitalie în numele inculpatului Gheorghîța Ivan, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Gheorghîța Ivan XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în raionul XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 03.12.2019- 10.11.2020 (prima instanță);
2. 16.12.2021 – 06.04.2021 (instanța de apel);
3. 10.06.2021 – 03.11.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 10 noiembrie 2020, **Gheorghîța Ivan** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 3 ani.

S-a dispus încasarea de la Gheorghîța Ivan în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate de către stat în legătură cu investigarea cauzei penale în sumă totală de 3154 lei.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpatul Gheorghîța Ivan în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare pentru stabilirea gradului de ebrietate cu ajutorul alcooltestului „Drager”, în sumă totală de 30 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Gheorghîța Ivan în beneficiul succesoriului părții vătămate, Culiuc Lidia, a prejudiciului material în sumă de 5 500 EURO, sau echivalentul acestora în valută națională, calculat la momentul executării, și a prejudiciul moral în sumă de 100 000 lei.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Gheorghîța Ivan în beneficiul părții vătămate Listru Iurii a prejudiciului material în sumă de 22 000 lei, și a prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de către partea civilă Ceban Nicolae, a fost admisă în principiu, urmând ca instanța civilă să stabilească cuantumul despăgubirilor cuvenite ultimului.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Gheorghîța Ivan, la data de 23 septembrie 2019, aproximativ pe la orele 14:00, fiind treaz, deținând permis de conducere nr. XXXXX, eliberat la data de 28.08.2012, categoria "A", "B", "C", "D", "BE", "CE", "DE", în timp ce conducea autocamionului de model XXXXX cu remorca XXXXX, pe traseul XXXXX, în direcția or. XXXXX, ignorând cerințele pct. 11, lit. a) a Regulamentului Circulației Rutiere a RM care prevăd că „Conducătorul de vehicul, este obligat înainte de plecare să verifice starea tehnică a vehiculului și să o supravegheze pe parcurs, în special funcționarea sistemelor de direcție, de frânare, dispozitivelor de iluminare și semnalizare”, cerințele pct. 45, subpct 1), lit a), b), c), d) din Regulamentul Circulației Rutiere a RM, care prevăd că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și situația rutieră”, cerințele pct. 119 a Regulamentului Circulației Rutiere al RM care prevede că „Starea tehnică și utilajul autovehiculelor și remorcilor trebuie să corespundă standardelor, altor acte normative ce țin de siguranța traficului rutier, protecția mediului, normelor tehnice de exploatare, instrucțiunilor întreprinderilor producătoare”, cerințele pct. 121, lit. a) a Regulamentului Circulației Rutiere al RM, care prevede că „Este interzisă exploatarea vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare în cazurile în care acesta a fost reutilat nerespectându-se standardele și normativele în vigoare privind siguranța traficului rutier”, cerințele pct. 122, subpct. 6), lit. h) a Regulamentului Circulației Rutiere al RM, care prevede că „Este interzisă exploatarea vehiculelor în cazul în care sunt devieri de la normativele tehnice și ecologice și anume este defectat dispozitivul de cuplare a remorcherului sau a remorcii, lipsește sau este defectat dispozitivul de siguranță a remorcii care prin construcție, nu este dotată cu frână autonomă” și pct. 123 a Regulamentului Circulației Rutiere al RM, care prevede că „În cazul în care pe parcurs au survenit defecțiuni și autovehiculul nu corespunde condițiilor tehnice prevăzute la punctul precedent, conducătorul acestuia este obligat să ia toate măsurile pentru înlăturarea defecțiunii, iar dacă nu este posibil - să meargă la garaj sau la punctul cel mai apropiat de reparație, respectând măsurile necesare de precauție și condițiile punctului 37 subpunctul 1) litera d) din prezentul Regulament”, deoarece nu a cuplat în mod corespunzător cerințelor tehnice remorca, astfel ajungând la o curbă, remorca s-a decuplat și ca rezultat a ieșit pe contrasens, și s-a tamponat în automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX condus de către cet. Culiuc Sergiu XXXXX, locuitor al sat. XXXXX, care avea în calitate de pasageri pe cet. Listru Iurii, XXXXX și Burlacu Alexandru XXXXX, ambii locuitori ai sat. XXXXX, după ce automobilul de model „XXXXX” cu n/î

XXXXX, inversându-se, s-a tamponat în automobilul de model „XXXXX”, cu n/î XXXXX, condus de către Coban Nicolae XXXXX, locuitor al sat. XXXXX, r-ul XXXXX, deteriorându-i partea din față a automobilului dat.

În urma accidentului rutier, șoferul automobilului de model „XXXXX”, Culiuc Sergiu a decedat pe loc, iar pasagerul Listru Iurii a fost transportat la Spitalul Raional Edineț cu vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201927D0178 din 04.10.2019 moartea cet. Culiuc Sergiu XXXXX, a survenit în urma unui șoc posttraumatic, ca rezultat al traumatismului suportat în urma accidentului rutier. La examinarea medico-legală a cadavrului au fost depistate următoarele leziuni corporale: Traumă închisă a coloanei vertebrale, regiunea cervicală cu fractură a vertebrei 3 cervicale și lezarea măduvei spinării. Hemoragii în țesuturile moi pericraniene în regiunea occipitală. Excoriații pe bărbie, care au apărut în urma acțiunii unor corpuri dure contondente sau lovindu-se de ele, într-un timp foarte scurt până a survenit decesul și după caracterul lor se atârnă categoriei vătămări corporale grave periculoase pentru viață. Traumatismul suportat, caracteristic accidentului rutier, are legătură directă cu decesul.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201927D0189 din 10.10.2019 la cet. Listru Iurii, XXXXX, s-a determinat: Traumatism asociat grav. Traumatism abdominal închis. Leziune traumatică a splinei. Hemopneumoabdomen. Amputație traumatică a oaselor gambei bilaterale 1/3 distală. Fractură deschisă Gustilio II os femoral stâng cu deplasare. Șoc traumatic de gr. II., care au apărut în urma acțiunii traumatice a unor corpuri dure-contondente, sau lovindu-se de ele cu o forță majoră, posibil în timpul și circumstanțele indicate, adică în urma accidentului rutier și se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

Acțiunile inculpatului Gheorghîța Ivan au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane și vătămarea corporală gravă a altei persoane.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către procuror, de către succesorul părții vătămate Culiuc Lidia, și de către partea vătămată Listru Iurii.

2.1. În apelul declarat de către procuror, s-a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care Gheorghîța Ivan să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, din următoarele motive:

- pedeapsa stabilită prin prisma art. 90 Cod penal, este prea blândă;
- concluzia primei instanțe că corectarea inculpatului este posibilă fără executarea pedepsei reale cu închisoarea, este una greșită și nu va asigura scopurile pedepsei penale, enunțate în art. 61 Cod penal;
- prezența circumstanțelor indicate de către prima instanță nu sunt suficiente pentru a constata că aceste împrejurări permit aplicarea art. 90 Cod penal, or, inculpatul, deși anterior nu a fost atras la răspundere penală, a avut pornite în

privința sa procese verbale cu privire la contravenție din domeniul transportului. Reieșind din starea de fapt, dar și circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, prin aplicarea unei pedepse non-privative de libertate față de inculpatul Gheorghita Ivan, nu va fi atins scopul pedepsei penale, deoarece acesta este învinuit de comiterea unei infracțiuni grave care atentează la valoarea primordial protejată de legea penală-viața și sănătatea persoanei, survenind urmări prejudiciabile grave-cauzarea vătămarilor grave și decesul unei persoane, vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut și nu a recuperat părții vătămate și succesoriului părții vătămate prejudiciul material și moral.

2.2. În apelul declarat de către succesorul părții vătămate Culiuc Lidia s-a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care Gheorghita Ivan să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal la o pedeapsă privativă de libertate, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, inclusiv, să fie admisă integral acțiunea civilă cu privire la prejudiciul moral, din următoarele motive:

- pedeapsa stabilită prin prisma art. 90 Cod penal este prea blândă;
- motivarea soluției contrazice dispozitivului sentinței și nu este motivată în latura aplicării art. 90 Cod penal și nici în latura civilă;
- prima instanță, la judecarea prezentei cauze penale, i-a încălcat dreptul la un proces echitabil, în sensul art. 6 par. 1 din CEDO;
- faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, a recuperat prejudiciul material parțial - nu este suficient de a suspenda condiționat executarea pedepsei, mai ales că pe acest caz sunt două părți vătămate, dintre care una a decedat, iar alta a rămas fără picioare;
- inculpatul niciodată nu și-a cerut scuze pentru fapta comisă, nu a observat din partea ultimului căința sinceră, dimpotrivă, inculpatul nu a recunoscut vina, încercând să dea vina pe soțul acesteia, motivând că acesta se deplasa cu o viteză mare;
- consideră că, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința lui Gheorghita Ivan nu poate fi atins decât prin stabilirea unei pedepse privative de libertate, deoarece în prezent se comit cu o frecvență sporită infracțiuni similare, ce majorează gradul prejudiciabil al acestora și rezonanța lor socială;
- nu este de acord cu suma prejudiciului moral, deoarece prin acțiunile ilicite ale inculpatului Gheorghita Ivan i-au fost cauzate suferințe psihice considerabile.

2.3. În apelul declarat de către partea vătămată Listru Iurii s-a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care Gheorghita Ivan să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal la o pedeapsă privativă de libertate, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, și cu admiterea acțiunii civile în partea prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei, din următoarele motive:

- motivarea soluției contrazice dispozitivul sentinței și nu este motivată în latura aplicării art. 90 Cod penal și nici în latura civilă;

- la judecarea cauzei, instanța de fond a ignorat prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, iar faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv, că anterior nu a fost condamnat, că a recuperat parțial prejudiciul material nu este suficient de a suspenda executarea pedepsei, or, la caz, sunt două părți vătămate, dintre care una a decedat, iar el a rămas fără picioare;

- inculpatul i-a dat pentru tratament 5 000 lei, apoi încă 2 000 lei, însă din partea lui nu a observat că se căiește de cele comise;

- instanța de fond nu a ținut cont de gradul de pericol social al infracțiunii comise, nu a luat în considerație faptul că inculpatul nici nu și-a cerut scuze de la el, a comis o infracțiune gravă, pentru care legea penală prevede pedeapsa privativă de libertate de la 3 la 7 ani închisoare, iar instanța i-a aplicat doar o pedeapsă de 4 ani închisoare cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 3 ani, care este prea blândă în raport cu cele săvârșite de inculpatul Gheorghita Ivan și de comportamentul lui după comiterea infracțiunii.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2021 au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința primei instanțe în latura pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Gheorghita Ivan, cu dispunerea executării reale a pedepsei închisorii pe un termen de 4 ani, în penitenciar de tip deschis.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

3.1. Instanța de apel, în motivarea soluției adoptate, a menționat că judecând cauza penală, instanța de fond în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Gheorghita Ivan în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului pentru comiterea infracțiunii imputate, instanța de apel a statuat că, ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, consideră că pedeapsa penală aplicată inculpatului Gherghita Ivan incorect a fost stabilită, fiind necesar ca în privința acestuia să fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare cu executarea reală, cu izolarea acestuia de societate, fiind necesară în raport cu acțiunile și pericolul social al faptelor comise. Astfel, corectarea și reeducarea inculpatului, precum și atingerea celorlalte scopuri ale pedepsei, considerând că va fi posibilă prin executarea reală a pedepsei cu închisoarea.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că pedeapsa aplicată de instanța de fond este una inechitabilă, reieșind din starea de fapt, dar și circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, iar prin aplicarea unei pedepse non-privative de libertate față de inculpatul Gherghita Ivan, nu va fi atins scopul pedepsei penale,

deoarece inculpatul este învinuit de comiterea unei infracțiuni grave care atentează la valoarea primordial protejată de legea penală, viața și sănătatea persoanei, survenind urmări prejudiciabile grave, cauzarea vătămarilor grave și decesul unei persoane, vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut și nu a recuperat pății vătămăte și succesoriului prejudiciul material și moral.

Cît privește acțiunea civilă înaintată la caz, instanța de apel a notat că prima instanță, cu respectarea prevederilor art. 212 alin. (5) Cod de procedură civilă, corect a considerat necesar de a admite acțiunea civilă a succesoriului părții vătămăte Culiuc Lidia și de a dispune încasarea de la inculpatul Gheorghîța Ivan în beneficiul acesteia a prejudiciului material în sumă de 5 500 EURO.

La fel, instanța de apel a subliniat corectitudinea instanței de fond la stabilirea că, drept urmare a acțiunilor inculpatului din ziua de 23.09.2019, soțul lui Culiuc Lidia – Culiuc Sergiu a decedat pe loc, astfel, Culiuc Lidia a rămas de una singură să întrețină familia, compusă din doi copii minori (f.d.54-55 Vol. II), iar starea sănătății lui Culiuc Lidia a fost afectată (f.d.58, 63 Vol. II), constatând că, circumstanțele descrise mai sus, în mod evident, au creat soției decedatului - succesoriului părții vătămăte Culiuc Lidia, suferințe psihice și psihologice, iar cuantumul unei despăgubiri bănești de 100 000 lei, în calitate de compensare bănească va aduce satisfacție succesoriului părții vătămăte Culiuc Lidia.

Cu referire la acțiunea civilă, la cererea depusă de partea vătămăte Listru Iurii împotriva inculpatului Gheorghîța Ivan privind repararea prejudiciului material și moral, instanța de apel a considerat că instanța de fond corect a dispus încasarea sumei de 22 000 lei. Astfel, din materialele cauzei s-a constatat că, în ședința de judecată, partea vătămăte Listru Iurii a concretizat suma pretențiilor, solicitând încasarea prejudiciul doar în sumă de 22 000 lei (f.d. 90-91 Vol.II). La fel, instanța de fond a stabilit că, în motivarea pretențiilor sale de ordin material, partea vătămăte Listru Iurii a invocat suportarea acestor cheltuieli pentru procurarea de medicamente, efectuarea investigațiilor medicale, efectuarea deplasărilor la spital și organele de drept, după externarea din spital, și drept dovadă a anexat extrasul din Fișa medicală a bolnavului staționar Listru Iurie (f.d 80,81-82 Vol.II). La fel, s-a stabilit că, în cadrul cercetării judecătorești, inculpatul Gheorghîța Ivan și-a expus acordul integral cu acțiunea civilă înaintată de Listru Iurii (f.d. 119-120, Vol. II). Prin urmare, instanța de fond, cu referire la prevederile art. 212 alin. (5) Cod de procedură civilă corect a considerat admiterea acțiunii civile a părții vătămăte Listru, cu dispunerea încasării de la Gheorghîța Ivan a prejudiciului material în sumă de 22 000 lei.

Referitor la suma prejudiciului moral, instanța de apel a expus că prima instanță corect a concluzionat că, drept urmare a acțiunilor lui Gheorghîța Ivan din ziua de 23.09.2019, partea vătămăte Listru Iurii s-a ales cu vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, ulterior fiind transportat la Spitalul Raional Edineț și ulterior la spitalul din mun. Chișinău pentru tratament, drept urmare, potrivit declarațiilor ultimului, i-au fost amputate ambele picioare, fiindu-i stabilit gradul sever de dizabilitate (f.d. 90-92 Vol II.), constatând că, circumstanțele descrise mai sus, în mod evident i-au creat ultimului suferințe psihice și psihologice, iar cuantumul unei despăgubiri bănești de 50 000 lei, solicitată de partea vătămăte, în

calitate de compensare bănească, va aduce satisfacție părții vătămate, fiind dispusă încasarea acesteia de la inculpat.

Sub acest aspect, instanța de apel a menționat că instanța de fond întemeiat a dispus încasarea prejudiciilor sus menționate, drept sume echitabile în vederea acoperirii suferințelor psihice cauzate, or, în apelul părții vătămate și a succesorului părții vătămate nu au fost invocate temeiuri de modificare a acestor sume, precum și nu au fost anexate probe suplimentare în acest sens.

În ce privește soluția instanței de fond referitor la cheltuielile judiciare suportate pentru investigarea cauzei penale, corpurilor delictive și asupra acțiunii civile, instanța de apel, prin prisma prevederilor art.162 Cod de procedură penală, a apreciat-o ca întemeiată, nefiind necesară intervenirea instanței de apel în această latură.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Gordilă Vitalie în numele inculpatului Gheorghiu Ivan, prin care, invocându-se temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, se solicită casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, prin care au fost excluse prevederile art. 90 Cod penal, cu menținerea, în această latură, a sentinței primei instanțe, din următoarele considerente:

- inculpatul a fost și este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, însă critică decizia instanței de apel prin care a fost exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, astfel, considerând-o neîntemeiată, sub aspectul individualizării pedepsei;

- instanța de apel eronat a ajuns la concluzia de a dispune executarea reală a pedepsei cu închisoare de către inculpat, luând în considerație gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul lui loial în timpul examinării cauzei în cadrul instanței de judecată, de personalitatea acestuia, ultimul nu a restituit pe deplin paguba succesorului părții vătămate;

- la aplicarea pedepsei inculpatului Gheorghiu Ivan, instanța de apel nu a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite. La circumstanțele cauzei, ca atenuante, conform art. 76 Cod penal, au fost stabilite - recunoașterea vinovăției, căința sinceră, comportamentul loial în instanță, pentru prima dată a comis o infracțiune din imprudență, se caracterizează pozitiv, iar circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal - nu au fost stabilite. Astfel, ținând cont de cumulul de împrejurări menționate, consideră că prima instanță întemeiat a concluzionat că este rațional de a stabili inculpatului o pedeapsă privativă de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu atât mai mult că și starea sănătății acestuia este una gravă (suportând mai multe intervenții chirurgicale, grad de dezabilitate, etc.);

- consideră că prima instanță, la stabilirea pedepsei inculpatului, a efectuat o analiză amplă a personalității inculpatului, ținând cont și de conduita acestuia înaintea săvârșirii faptei, după săvârșirea acesteia și în timpul judecării, just apreciind că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a acesteia.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că soluția

instanței de apel, referitor la categoria și mărimea pedepsei stabilite inculpatului corespunde prevederilor art. 6, 7, 61, 75-78, 90 Cod penal, fiind argumentată suficient prin prisma principiilor și criteriilor de individualizare a pedepsei. În consecință, consideră că pedeapsa aplicată este una echitabilă.

5.1. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către succesorul părții vătămate, Culiuc Lidia, prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, pe motiv că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel iar pedeapsa a fost individualizată corect.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că potrivit textului recursului, recurentul invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, însă, în esență, critică decizia contestată în latura pedepsei aplicată inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens numirea unei pedepse cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că argumentele invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei și în contextul ce urmează va puncta raționamentele care au stat la baza respingerii acestora.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Așadar, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Revenind la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că instanța de apel corect a statuat asupra faptului că, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal și pripit a ajuns la concluzia privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Cu referire la argumentele recurentului prin care se invocă că instanța de apel nu a ținut cont de principiile generale de individualizare a pedepsei, nu a adus suficiente argumente în motivarea soluției prin care a fost dispus excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal reține că instanța de apel corect a conchis că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința inculpatului nu poate fi atins decât prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, luându-se în considerare gravitatea infracțiunii comise, care potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor grave, inclusiv, face parte din categoria infracțiunilor din domeniul transportului, care, la moment, prezintă un pericol social sporit în Republica Moldova; urmările prejudiciabile ale faptei comise, și anume, prezența la caz a două victime, dintre care una a decedat, iar cealaltă, a rămas fără picioare; inculpatul nu a recuperat părții vătămate, Listru Iurie, și succesoriului părții vătămate, Culiuc Lidia, prejudiciul material cauzat în urma comiterii infracțiunii.

Subsidiar, Colegiul penal ține să menționeze că, deși în recursul ordinar declarat, apărarea susține că inculpatul Gheorghita Ivan a recunoscut vina de comiterea infracțiunii incriminate, însă, potrivit declarațiilor date de către inculpat în cadrul ședinței de judecată atât a primei instanțe din 30 iulie 2020 (f.d. 120, Vol.

II), cît și a instanței de apel din 06 aprilie 2021 (f.d. 29, Vol. III), acesta a recunoscut parțial vina.

Astfel, recunoașterea vinovăției de către inculpatul Gheorghiu Ivan, expusă de către apărător în recursul ordinar declarat, Colegiul penal o apreciază drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărindu-se scopul ușurării pedepsei.

În aserțiunea dată, Colegiul penal menționează că instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea comisă, a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, și întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura doar prin stabilirea față de inculpat a pedepsei cu închisoare, pe care ultimul o va executa în instituția penitenciară de tip deschis.

Față de cele ce preced, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Gordilă Vitalie în numele inculpatului Gheorghiu Ivan, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gordilă Vitalie în numele inculpatului Gheorghiu Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Gheorghiu Ivan XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **09 decembrie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie